

Η Κρήτη πιο κοντά στην Αφρικανική Ένωση

Γιώργος Σ. Ατσαλάκης
Οικονομολόγος,
Επικουρος Καθηγητής
Πολυτεχνείου Κρήτης.
Εργαστήριο Ανάλυσης Δεδομένων και
Πρόβλεψης.

Του Γιώργου Σ. Ατσαλάκη

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.), ως πρότυπο μοντέλο ανάπτυξης, έχει εμπνεύσει αρκετές ενώσεις χωρών όπως πρόσφατα, την επικείμενη Αφρικανική Ένωση και πριν μερικά χρόνια τον Οργανισμό Συνεργασίας της Σαγκάης.

Ίσως το μεγαλύτερο επίτευγμα της ανθρωπότητας τον προηγούμενο αιώνα ήταν η Ευρωπαϊκή Ένωση. Σήμερα αυτό το επίτευγμα βάλλεται εκ των έσω, από τις δυνάμεις που είναι κατά τις Ενωμένης Ευρώπης, κυρίως από λαϊκίστικες ηγεσίες που αμφισβητούν την πρόοδο που κατόρθωσε η συνεργασία μεταξύ των ευρωπαϊκών λαών.

Για άλλες χώρες όμως, η Ε.Ε. αποτελεί πρότυπο μοντέλο ανάπτυξης προς μίμηση, αναγνωρίζοντας τα σημαντικά οφέλη της συνεργασίας.

Αφρικανική Ένωση:

Στις 29 Απριλίου 2019, 22 Αφρικανικές χώρες επικύρωσαν την Ηπειρωτική Αφρικανική Ζώνη Ελεύθερου Εμπορίου, African Continental Free Trade Area (AfCFTA) ή Αφρικανική Ένωση (African Union- AU).

Η σπουδαιότητα της AfCFTA δεν μπορεί να αγνοηθεί, καθώς θα είναι η μεγαλύτερη στον κόσμο ζώνη ελεύθερης εμπορίου από την εποχή που ιδρύθηκε

ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (WTO) το 1994.

Υπολογίζεται ότι η επιτυχής εφαρμογή της συμφωνίας θα δημιουργήσει μία αγορά 6,7 τρισεκατομμυρίων το 2030. Θα έχει σημαντική συμβολή στη βιομηχανική ανάπτυξη, στον τουρισμό, την συνεργασία των αφρικανικών χωρών, και στον οικονομικό μετασχηματισμό των χωρών.

Προβλέπεται ότι η συνεργασία μεταξύ των αφρικανικών χωρών θα αυξήσει το εμπόριο από 15% στο 25%, δηλαδή από 50 σε 70 δις μέχρι το 2040 σε σύγκριση με το εάν δεν υπάρξει η ένωση. Η οικονομική ανάπτυξη της Αφρικής, η βελτίωση της παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών και η αποτελεσματικότερη λειτουργία της αγοράς εργασίας, θα αυξήσει τον δείκτη ανταγωνιστικότητας των Αφρικανικών χωρών. Η αυξημένη πρόσβαση στις αγορές, θα βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα των βιομηχανιών και των επιχειρήσεων και θα επιτευχθούν οικονομίες κλίμακος από την αποτελεσματική χρήση των οικονομικών πόρων των χωρών.

Ενώ η επικύρωση της αφρικανικής ένωσης είναι γεγονός ουσιαστικό, παραμένουν σημαντικά μέρη της συμφωνίας να συμπληρωθούν, όπως τα προγράμματα μείωσης των δασμών, η δημιουργία υπηρεσιών υποστήριξης, η αρχικοί κανόνες, οι επενδύσεις, τα πνευματικά δικαιώματα, ο ανταγωνισμός και ένα πρωτόκολλο ηλεκτρονικού εμπορίου.

Ο βαθμός επιτυχίας της AfCFTA εξαρτάται από την μείωση των εμποδίων για την ανάπτυξη του εσωτερικού αφρικανικού εμπορίου και άλλων θεμάτων που είναι υπό διαπραγμάτευση όπως η ελεύθερη πρόσβαση στις αγορές των αγαθών και υπηρεσιών. Η AfCFTA είναι σε ισχύ από 30/5/2019.

Μεταφορά του παγκόσμιου οικονομικού κέντρου προς την Ασία και την Αφρική

Οργανισμός Συνεργασίας της Σανγκάης:

Ο Οργανισμός Συνεργασίας της Σανγκάης, ιδρύθηκε το 2011, (Shanghai Co-Operation Organization – SCO) για την προώθηση της πολιτικής, οικονομικής και στρατιωτικής συνεργασίας μεταξύ των χωρών: Ρωσία, Κίνα, Κιργιστάν, Καζακστάν, Ουζμπεκιστάν και Τατζικιστάν, αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη επιρροή με σκοπό να γίνει μια αντίστοιχη Ευρωπαϊκή Ένωση. Τελευταία, έγιναν πλήρη μέλη το Πακιστάν και η Ινδία. Τέσσερις από αυτές

τις χώρες είναι πυρηνικές δυνάμεις. Οι χώρες αυτές αποκτούν σοβαρά γεωπολιτικά και οικονομικά οφέλη από την συνεργασία τους και είναι έτοιμες να προσελκύσουν και άλλες χώρες. Η Τουρκία έχει

Κρήτη: συγκριτικό πλεονέκτημα προώθησης εξαγωγών και προσέλκυσης τουριστών

περισσότερα συμφέροντα και περισσότερες κοινές αξίες προς την SCO παρά την Ε.Ε. και ήδη καρπώνεται σημαντικά οφέλη από τις Ανατολικές χώρες. Σήμερα ο SCO είναι ο μεγαλύτερος πολιτικό-οικονομικός οργανισμός από πλευράς πληθυσμού και γεωγραφικής έκτασης. Προτεραιότητα για την οικονομική συνεργασία, είναι η πολιτική σταθερότητα στην περιοχή μέσω της συνεργασίας των μελών στην αντιμετώπιση της τρομοκρατίας, του εξτρεισμού και των αυτονομιστών. Επικεντρώνεται στην προσπάθεια να λύσει το Αφγανικό πρόβλημα όπου το NATO δεν καταφέρνει να λύσει μέχρι σήμερα καθώς οι Ταλιμπάν ελέγχουν το 60% της χώρας. Ήδη ο SCO εξετάζει την δημιουργία ζωνών ελεύθερου εμπορίου.

Ο συνδυασμός των έξι πολιτικοοικονομικών οργανισμών, δηλαδή, του SCO, του Δρόμου του Μεταξίου (One Belt one Road- B&R), της Ευρωασιατικής Ένωσης (Euroasia Economic Union- EEU) της οποίας ηγείται η Ρωσία, της Ασιατικής Τράπεζας Επενδύσεων (AIIB), της Νέας Αναπτυξιακής Τράπεζας (NDB) των BRIC's και του Ταμείου του Δρόμου του Μεταξίου (Silk Road Fund) αλλάζει το κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον της περιοχής. Σημαντική είναι και η επικείμενη συμμετοχή του Ιράν ως πλήρες μέλος του SCO. Ίσως ακολουθήσει και η Συρία και το Ιράκ κλπ.

Με τους παραπάνω δυο οργανισμούς, θα μεταφερθεί σταδιακά το παγκόσμιο οικονομικό κέντρο από τις δυτικές χώρες, προς την Ασία και την Αφρική. Η Κίνα ήδη χρηματοδοτεί πάνω από 3.000 έργα υποδομής στην Αφρική. Έχει χρηματοδοτήσει με πάνω από 86 δις δολάρια Αφρικανικές κυβερνήσεις και κρατικές εταιρίες.

Η Κρήτη, ως το πιο κοντινό σημείο της Ευρώπης με την Αφρική, πρέπει να εκμεταλλευθεί την γεωγραφική της θέση και να αποκτήσει συγκριτικό πλεονέκτημα πρόσβασης στις αγορές αυτών των ενώσεων έναντι πολλών άλλων χωρών για την προώθηση εξαγωγών και προσέλκυση τουριστών.